

MEGHÍVÓ

a XVIII. századi Osztály vitaulésére

2023. március 7-én, kedden 16 órára

KEISZ ÁGOSTON

Imitálható-e Pindaros az 1810-es években?

Bepillantás Ungvárnémeti Tóth László műhelyébe

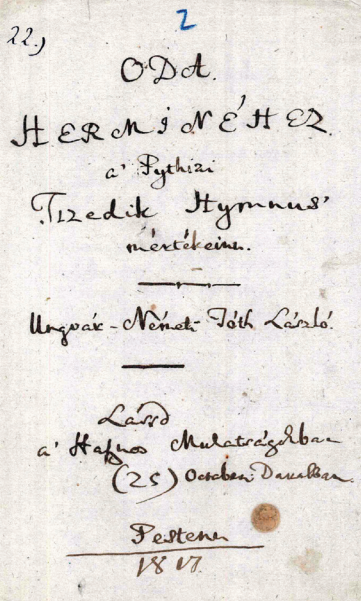
című előadására.

Ungvárnémeti Tóth László 1818-ban többször is publikált Pindarosról: a *Tudományos Gyűjtemény* júniusi (VI.) kötetében tette közzé Pindarosról szóló tanulmányát, júliusban pedig megjelent *Ungvárnémeti Tóth László Görög versei magyar tolmácsolattal* címmel kétnyelvű kötete, amelynek élén négy Pindaros-imitáció áll, magyar és ógörög nyelvű párhuzamos szöveggel. Egyik ódája kapcsán így ír: „Mert nem elég annak, a’ ki ma görögül akar írni, szovat szóra fordítani; hanem szükség, hogy az annak megfelelő értelem, ’s képzet a’ Régiségből vétetett legyen. Egy kertből való tehát mind a’ két virág, ’s egyenlő szaga, ’s formája első vizsgálattal; de a’ külömbféle színelet, ’s árnyékozat által szoros öszvevetés szerint, hol egyik, hol másik kellemesebb.”

Ungvárnémeti éveken át dolgozott görög versein. Először 1814-ben Kazinczynak írt leveleiben merült fel a kötet megjelenésének terve. 1814 ősztől a pesti egyetemen orvostudományt tanult, ám közben részt vett a két város értelmiségi életében, csiszolta verseit, bővítette irodalmi ismereteit. Milyen hatások formáltak gondolkodását, és milyen célok vezérelték, amikor a korszakban sem megszokott módon ógörög verskötetet publikált? Hogyan helyezhető el a kor szellemi irányzatai és költészettörténeti jelenségei között? Milyen dilemmákkal nézett szembe Pindaros-imitációi elkészítésekor, hogyan dolgozott? Milyen szempontból utánozta Pindaros költeményeit, és hogyan értékelhetjük vállalkozását? Folyamatban lévő kutatásai nyomán az előadó ezekre a kérdésekre keresi a válaszokat. Először Ungvárnémeti görög költészetének néhány általános problémájával foglalkozik, majd a Hermina főhercegnő halálára írt óda görög és magyar változatának elemzésén keresztül mutatja be, miként imitálja a Pindaros-óda műfaját, és hogyan kötődik mindeközben saját korának kifejezőmódjaihoz.

Helyszín: Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Irodalomtudományi Intézete,
1118 Budapest, Ménesi út 11–13, I. emeleti tanácsterem

Mindenkit szeretettel várunk!

I. Strophé.

Dóda 2' szövelemnek
Nyimócsa, melyben az isteni
Élők, az élet főre
Túl-fra ked, hogy az új magzatokat
ismét
Teremtő tehetség
Szalma meg. Alkotó szövelem,
A magyar érel az ösztönje!
Ha látod az éji pálya kékét,
Hát a' a gyök-erő kúsgörzött
Fényben ártozik,
I. Antistrophá
A hajja gyenge kérellel
Az állatú hatalom néhez
Ez-kerék, melyet ő
Kívül csak kis vör-jel kére telerhet.
A' a' indulatból
Teljes az ő tiszta léle,
Míg a' tal tekint kére
A' ki lát a' virágos útatoro

Mező,